

Tannlegene og folketrygden

Januar startet med et smell! Endringene i trygderegelverket skapte kraftige reaksjoner rett før jul, og januar har i stor grad vært preget av arbeid med denne saken. I NTF er vi svært skeptiske, først og fremst til de store endringene og innstramningene i innslagspunkt 14, men også til flere av de andre endringene i trygderegelverket.

Under punkt 14 dreier det seg både om de pasientene som har odontofobi-diagnose og om dem som vil miste retten til stønad på grunn av at det nå må dokumenteres at pasientene har bistand til daglig munnstell.

Vi arbeider på flere fronter, fordi det er flere offentlige myndigheter som har ansvar for og er involvert i både utformingen og sanksjoneringen av trygderegelverket. Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) har overordnet ansvar for utforming av regelverket. Helsedirektoratet (Hdir) forvalter refusjonsordningene og regelverket og har ansvar for å fortolke lovverket. Helfo, en etat under Hdir, forvalter viktige stønadsordninger for befolkningen og utbetaler trygderefusjon. Helfo gir råd til pasienter og behandlere, i tillegg til å drive kontrollvirksomhet.

Finansieringen bestemmes av Stortinget, som i den årlige budsjettbehandling bestemmer hvor mye penger som skal bevilges til ordningen med stønad til tannhelsestjenester.

Dette er et komplekst system. Vi har derfor samtaler og møter med alle partiene i helse- og omsorgskomiteen på Stortinget. Her snakker vi om trygdesystemet og om våre bekymringer rundt innstramningene. De politiske partiene er generelt opptatt av å ha gode støtteordninger på tannhelsefeltet. Flere har gitt uttrykk for at de innstramningene som nå gjøres i punkt 14, spesielt når

det gjelder andre grupper enn odontofobipasientene, ikke er i tråd med vedtaket fra Stortingets budsjettbehandling.

Samtidig har det vært viktig for NTF å ha god dialog med Hdir. Det er Hdir som kan komme med avklaringer og tolkninger rundt regelverket.

29. januar møtte vi helse- og omsorgsminister Bent Høie. Dette møtet var viktig for å avklare hvordan statsråden faktisk begrunner endringene, og for å utdype NTFs standpunkt og formidle våre bekymringer for pasientene i denne saken. Det var et konstruktivt møte. Statsråden signaliserte at han vil se på den nye formuleringen, som etter vår mening i realiteten fører til at punkt 14 ikke kan benyttes. I spørsmålet om odontofobi er vi fortsatt svært uenige – men han lyttet til våre argumenter. Statsråden beklaget å ha gitt uttrykk for at tannlegene misbruker regelverket. Han understreket at det ikke er slik at departementet mener at tannleger generelt misbruker regelverket. Det var en viktig avklaring for tannlegestanden.

I ettertid har vi fulgt opp møtet med en skriftlig henvendelse til departementet og Hdir, hvor vi begrunner våre innspill og ber om avklaring på flere viktige forhold.

Mye er altså sagt og gjort så langt i denne saken – og vi er på langt nær ferdig med den. Dessuten er det et par prinsipielle forhold som er viktige å ta opp i det videre arbeidet, i tillegg til å følge opp de konkrete problemstillingene.

Det første er tidsaspektet ved endringer i regelverket. Regelverket gjøres tilgjengelig like før jul, og endringene gjelder fra 1. januar. Det vil si at endringene trer i kraft nærmest umiddelbart. Når det denne gangen ble infor-

mert om at overgangsreglene ikke kom til anvendelse, fordi det ifølge både HOD og Hdir kun var gitt presiseringer til og ikke endringer i lovverket, kom både pasienter under behandling og tannlegene som behandlere i en veldig vanskelig situasjon. En slik praksis er uakseptabel, og vi har spilt inn at man må se på dette.

Det andre er forhold rundt selve utformingen av regelverket. NTF deltar årlig i flere møter med Hdir, hvor vi kommer med innspill til endringer. I forkant av denne prosessen inkluderes NTFs spesialistforeninger. Imidlertid opplever vi at de konkrete endringene ikke diskuteres med fagmiljøene. Vi mener at dette er uklokt. I dialog med fagmiljøene kan man i større grad unngå endringer som slår feil ut eller ikke fungerer i praksis, og dermed unngå frustrasjon både hos pasienter og behandlere. Fagmiljøene i NTF sitter på mye kompetanse som kan og bør utnyttes bedre. Myndighetene avgjør selvfølgelig hvordan regelverket skal se ut, men mer faglig involvering underveis i prosessen kan avverge konflikter og problemer.

Frustrasjonen og engasjementet i medlemsmassen i denne aktuelle saken viser tydelig at tannlegestanden er opptatt av pasientene. Det er viktig, og det bør myndighetene merke seg! Målet vårt er en byråkratisk trygdeordning hvor de pasientene som har det største behovet for stønad til tannbehandling, faktisk får det. Dagens ordning er viktig for pasientene, og NTF ønsker å bidra i arbeidet med å gjøre den enda bedre!

Camilla Hanser Steinum